

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Tomáše Foltase a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **A. M. M.**, zastoupen Mgr. et Bc. Filipem Schmidtem, LL. M., advokátem se sídlem Oveňecká 78/33, Praha 7, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 31. 10. 2017, č. j. 43 Az 41/2016 – 63,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Bc. Filipu Schmidtovi, LL.M., advokátovi, **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši 4 114 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 19. 4. 2016, č. j. OAM-44/LE-LE21-K07-2014, žalovaný rozhodl, že se žalobci neuděluje mezinárodní ochrana podle § 12 až 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o azylu“).

II.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu ke Krajskému soudu v Hradci Králové, který ji zamítl rozsudkem ze dne 31. 10. 2017, č. j. 43 Az 41/2016 – 63. Rozsudek krajského soudu, stejně jako zde uváděná judikatura Nejvyššího správního soudu, je k dispozici na www.nssoud.cz a soud na něj na tomto místě pro stručnost odkazuje.

III.

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Přijatelnost kasační stížnosti spatřoval v tom, že nebyla naplněna základní funkce správního soudnictví, a to ochrana subjektivních práv

jednotlivce, která byla porušena správním rozhodnutím. Je tak dán důvod přijatelnosti kasační stížnosti formulovaný v usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, jako „zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele.“

[4] Stěžovatel namítal, že krajský soud v napadeném rozsudku jen převzal hodnocení správního orgánu s odkazem na to, že jeho skutkové i právní hodnocení všech otázek je správné. Na žalobní námitky krajský soud přitom příliš konkrétně nereagoval. Tento způsob přezkumu zavdává pochybnost, zda se krajský soud skutečně objektivně zabýval podstatou námitek a objektivním rozbořem informací o zemi původu stěžovatele. Rozsudek krajského soudu je proto podle jeho názoru nepřezkoumatelný.

[5] Jak správní orgán, tak krajský soud pochybily při hodnocení (a správní orgán i při zjišťování) skutkového stavu zejména k otázce hrozícího nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) a c) zákona o azylu. S ohledem na situaci v Kongu a na činnost jeho otce mu v případě návratu do vlasti hrozí reálné nebezpečí mučení či nelidského zacházení ze strany bezpečnostních složek. Splňuje tudíž podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu.

IV.

[6] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[7] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věci mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Kasační stížnost je podle § 104a odst. 1 s. ř. s. přijatelná, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Výkladem institutu přijatelnosti se Nejvyšší správní soud zabýval například v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, na které pro stručnost odkazuje.

[8] Nejvyšší správní soud neshledal v posuzované věci přesah vlastních zájmů stěžovatele ani zásadní pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do jeho hmotněprávního postavení. Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu totiž poskytuje dostatečnou odpověď na uplatněné kasační námitky a stěžovatel ve své argumentaci nevyložil žádné důvody, které by svědčily pro odklon.

[9] K tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nedostatku důvodů se v obecné rovině Nejvyšší správní soud mnohokrát vyjádřil (viz např. rozsudky ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, č. 787/2006 Sb. NSS, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, č. 689/2005 Sb. NSS, ze dne 25. 5. 2006, č. j. 2 Afs 154/2005 - 245, ze dne 17. 1. 2008, č. j. 5 As 29/2007 - 64). Rozhodnutí soudu je třeba považovat za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů zejména tehdy, pokud není zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů nebo při utváření právního závěru, z jakého důvodu soud považoval žalobní námitky za liché či mylné nebo proč nepovažoval právní argumentaci v žalobě za důvodnou. Meritorní přezkum rozhodnutí soudu je tak možný pouze za předpokladu, že se jedná o rozhodnutí srozumitelné, které je opřeno o dostatek relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč soud rozhodl tak, jak je uvedeno v jeho výroku. Tato kritéria napadený rozsudek splňuje, neboť je z jeho odůvodnění zcela zřejmé, jakými úvahami byl při posouzení věci v rozsahu žalobních bodů krajský soud veden a k jakému závěru na jejích

pokračování

základě dospěl. Že přitom zaujal stejný právní názor, jaký vyjádřil žalovaný v napadeném rozhodnutí, nemůže vést k závěru o nepřezkoumatelnosti jeho vlastního rozhodnutí. Požadovat po krajském soudu, aby vlastními a jinými slovy přeformuloval již jednou vyjádřené, by bylo zbytečné a neúčelné. V této souvislosti Nejvyšší správní soud poukazuje na usnesení ze dne 22. 9. 2016, č. j. 6 Azs 167/2016 - 31, kde uvedl: „*Jestliže soud v řízení podle § 65 a násl. s. ř. s. shledá právní názor správního orgánu správným, je logické, že tento názor do odůvodnění svého rozhodnutí převezme. Převyprávěním tébož, jen jinými slovy, by soud k ochraně práv stěžovatele nikterak nepřispěl.*“

[10] Pokud jde o tvrzení stěžovatele, že mu hrozí po návratu do vlasti reálné nebezpečí vážné újmy spočívající v mučení či nelidském zacházení, a to z důvodu zájmu bezpečnostních složek o jeho osobu či jeho otce, pak je třeba ve shodě s krajským soudem poukázat na to, že v průběhu správního řízení se ve výpovědích stěžovatele objevovaly zásadní rozpory. Stěžovatel rozdílně hovořil nejen o svých politických aktivitách, ale i o obtížích, které podle jeho názoru měly mít zásadní vliv na jeho rozhodnutí opustit vlast, tedy o slovních a fyzických útocích ze strany neznámých osob. Rozdíly se týkaly nejen četnosti jím tvrzených střetů s těmito lidmi, ale i popisu události, která měla být hlavním motivem jeho odjezdu, kdy měl být při jízdě automobilem napaden neznámými lidmi. Rozdílně pak popisoval rovněž i vztah těchto jím tvrzených potíží k aktivitám svého otce. Žalovaný se s těmito rozpory velmi podrobně vypořádal na stranách 7 až 9 žalobou napadeného rozhodnutí. Závěr žalovaného a krajského soudu o nevěrohodnosti a účelovosti příběhu stěžovatele je tak správný, neboť rozpory v jeho tvrzeních lze označit za natolik zásadní, že mohou být považovány za důkaz o nevěrohodnosti celého jeho příběhu. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne ze dne 14. 5. 2008, č. j. 7 Azs 25/2008 – 105, uvedl, že „*K tomu, aby mohlo ministerstvo posoudit, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje některou z podmínek uvedených v § 12 zákona o azylu, je nutné, aby žadatel srozumitelně a dostatečně určitě tvrdil skutečnosti, ve kterých spatřuje existenci některé z podmínek pro udělení azylu. Těmito tvrzeními je pak ministerstvo povinno se náležitě vypořádat a posoudit, zda tvrzení žadatele odůvodňují či neodůvodňují udělení azylu. Ministerstvo je zpravidla povinno porovnat tvrzené skutečnosti s informacemi o zemi původu, které si před vydáním rozhodnutí obstará. Naproti tomu v případě, že žadatel svoji povinnost tvrzení nesplní, a to buď tak, že vůbec netvrdí žádné skutečnosti, nebo že na podkladě jeho neurčitých nebo rozporuplných skutečností nelze zjistit, jaké jsou skutečné důvody jeho odchodu ze země původu, resp. důvody žádosti o udělení mezinárodní ochrany, nemůže ministerstvo v takovém případě shledat existenci podmínek pro udělení azylu. Ministerstvo totiž za takové situace nemůže posoudit, zda tvrzení žadatele odůvodňují či neodůvodňují přiznání azylu, neboť zde nejsou srozumitelná a určitá tvrzení, která by správní orgán mohl ve smyslu jednotlivých podmínek pro udělení azylu posuzovat a případně porovnávat s informacemi o zemi původu. Jsou-li tvrzení rozporná, nelze učinit jednoznačný závěr o tom, která z rozporných tvrzení by měl správní orgán ve vztahu k jednotlivým podmínkám pro udělení azylu považovat za důvody, ve kterých žadatel spatřuje podmínky pro udělení azylu. Nevěrohodnost tvrzení na podkladě uvádění rozporuplných tvrzení znemožňuje správnímu orgánu shledat u žadatele podmínky pro udělení azylu. Jelikož zpravidla není v možnostech žadatele v řízení o udělení mezinárodní ochrany prokázat svá tvrzení jiným způsobem než svou výpovědí, je srovnání jím uváděných skutečností zásadním kritériem pro posouzení jejich věrohodnosti. Pokud se ve výpovědích žadatele vyskytuje značné množství rozporů, které není schopen zdůvodnit, nelze ministerstvu vytýkat, že k nim přistupuje s určitou mírou pochybností.*“ V této souvislosti odkazuje Nejvyšší správní soud i na rozsudek ze dne 18. 1. 2006, č. j. 6 Azs 386/2004 – 40, v němž vyslovil, že „*Jelikož často není v možnostech žadatele o azyl prokázat svá tvrzení jiným způsobem než vlastní věrohodnou výpovědí, je srovnání skutečností jím uvedených v žádosti o azyl, vlastnoručně psaném prohlášení a v pohovoru významným měřítkem jeho věrohodnosti.*“

[11] Nejvyšší správní soud nezpochybňuje, že situace ohledně dodržování základních lidských práv v Kongu je problematická. V této souvislosti však odkazuje na rozsudek ze dne 21. 7. 2005, č. j. 3 Azs 303/2004 - 79, kde uvedl: „*Pokud žadatel o udělení azylu není vystaven žádnému pronásledování nebo diskriminaci z azylově relevantních důvodů, resp. nemá z takového pronásledování nebo diskriminace odůvodněný strach, popř. takové skutečnosti ve správním řízení vůbec netvrdí, pak nesplňuje podmínky pro udělení*

azyly ve smyslu § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azyly, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., a to i přes skutečnost, že pochází ze země s nedemokratickým a autoritativním režimem, který zásadním způsobem diskriminuje a potlačuje opozici, resp. osoby zastávající politicky odlišné názory.“ Nejvyšší správní soud ze zpráv o zemi původu založených ve správním spise ověřil, že ačkoliv není bezpečnostní situace v Kongu zcela ideální, odehrávají se nejzávažněji nepokoje ve východní části země, tedy vzhledem k rozlehlosti Konga zcela jinde, než stěžovatel žil (Kinshasa v západní části Konga). Ze shromážděných informací rovněž nelze dovodit, že by stěžovateli v případě návratu do vlasti hrozilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azyly, a to ani v souvislosti s podáním žádosti o mezinárodní ochranu v zahraničí. Zdejší soud současně ověřil, že se žalovaný otázkou udělení doplňkové ochrany podle ustanovení § 14a zákona o azyly dostatečně zabýval, v dostatečném rozsahu zjistil skutkový stav věci a opatřil si důkazy. Rozhodnutí žalovaného je velmi podrobně odůvodněno a zabývá se všemi stěžovatelem tvrzenými skutečnostmi i ve vztahu k otázce udělení doplňkové ochrany (viz str. 11 až 15 rozhodnutí žalovaného).

[12] Je třeba poukázat rovněž na to, že stěžovatel požádal o udělení mezinárodní ochrany za situace, kdy bez platného víza nebo povolení k pobytu vstoupil na území České republiky, kde byl zadržen policií a bylo s ním dne 9. 3. 2014 zahájeno řízení o správním vyhoštění. Lze proto předpokládat, že o udělení mezinárodní ochrany požádal, aby si legalizoval svůj pobyt na území České republiky a vyhnul se tak správnímu vyhoštění. V jeho jednání tak lze spatřovat účelovost (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2005 - 54, a ze dne 29. 6. 2005, č. j. 4 Azs 519/2004 - 83).

[13] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud odmítl kasační stížnost jako nepřijatelnou podle § 104a s. ř. s.

[14] Výrok o nákladech řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[15] Ustanovenému zástupci stěžovatele Nejvyšší správní soud přiznal odměnu za jeden úkon právní služby spočívající v podání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů] ve výši 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5. advokátního tarifu], k čemuž náleží náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Vzhledem k tomu, že advokát je plátcem daně z přidané hodnoty, odměna je dále zvýšena o částku odpovídající této dani, kterou je tato osoba povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. Částka daně, vypočtená podle citovaného zákona, činí 714 Kč. Celkem tedy odměna ustanoveného advokáta činí částku ve výši 4 114 Kč. Tato částka mu bude vyplacena do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení z účtu Nejvyššího správního soudu.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. února 2018

Mgr. David Hipšr
předseda senátu